

Løgtingið og Vinnulánsgrunnurin

Grönlandsfarið.

var tryggjað fyri kr. 280.000. Hesin peningur er útgoldin felagnum (P/f »Holmur«).

Peningurin var nóg mikil at rinda öll prioritetslán, Harundir Vinnulánsgrunnins.

Men so hevði landsstýrið borið seg at, at Vinnulánsgrunnurin fekk bara ein part av sínum.

Eitt av »bragdinum«, ið landsstýrið hevur gjørt til týningar.

Hevði landsstýrið gjørt so væl at givi eina frágreiðing her.

I samband við hesa syrgiliga dispositión kann hóskandi vera at spyrja landsstýrið, um tað hevur goldið oðglendinginum krav sitt ígjøgnum O. J. Jensen uppá trolarin »Havborgina«. Vit vistu, at hesin bretin við O. J. J. var á Vinnulánsgrunninum sum knívur á hörðum horni eftir peninginum. Stýrið fyri Vinnulánsgrunninum, ið varð avsett, hevði einmælt sýtt at rinda henda peningin. Ti bretska sakførarin segði at grunnurin var ikki skyldugur at rinda hann.

Eisini her vildu vit verið fegnir yvir eina frágreiðing frá landsstýrinum.

Hesi ynski eru náttúrlig at seta fram, serliga tá ið vit haldað, at tað er eingin minni enn landsstýrismaður sum hevur »inspirerað« Dagblaðsins» ógrundaða »Briksl móti Dam viðv. Vinnulánsgrunnins lánun.

Vit kunnu upplýsað at Dam hevur verið ein maður av 5 stjórnamum, og at ikki ein einasta avgerð er tikin av honum einsamallum, men allar av einum meirluta, og so gott sum allar av einari einmæltari stjórn.

Danska arbeidararörslan

Sum kunnugt finst eingin politiskur og fakligur felagsskapur av tí arbeiddandi fólkinum í Föroyum. Örsökin til tess er, at framherji teirra arbeiddandi, sosialistaflokkurin, hevur verið ov fámentur, og so tað, at leggja sær í geyma: *tey, ið fylkjast um sosialismuna hava gjørt ov lítið fyri menningina av arbeidararörsluni.* Felagsliga, menningardliga og upplýsingarliga eru vit í afturhond. Her liggur eitt ódnartak framman fyri okkum. Vit kunnu ikki ugga okkum við at hinir flokkarnir einki gera í so máta — teir hava heldur onga stevnu at berjast fyri og einki mið og mál, ið beinleiðis treytar eini fylking.

I Danmark stendur arbeidarafjöldin mannliga saman. Har eru javnaðarflokkurin, arbeidarafelögin og kooperatiónin í einari stálsterkari fylking. Henda politiska, fakliga og samvinnuliga fylkingin er ein samansjóðað heild, ið rökir arbeidaranna áhugamál á öllum økjum.

Danski javnaðarflokkurin hevur

287.288 organiseraðar limir harav 151.223 menn, 102.303 kvinnur, 24.132 ellisrentunjótarar og 9.630 limir, ið hava beinleiðis ókeypis limakort, ella einki gjalda vegna sjúku, arbeiðsloysi o. s. fr.

I donsku brúksfelagsrörluni, eru í alt 450.000 familjur limir. Limaskapur ið brúksfelögunum ger, at hesi kunnu keypa sínar vörur 10 pst. biligari enn í privathandlum.

De samvirkende fagforbund er ein fylking av 700.000 væl organiseraðum arbeidarum, skrivstovufólki o. ö.

Enn er langt á mál hjá okkum, men sosialisman er ein sigursrörla, ið sjálvur fólkafiggindin — kapitalurin — ikki er mentur at forða og stöðga.

Tað er verunleiki

menn ikki vildu taka til viðgerðar fleiri mál frá Föroya og Suðuroyar fiskimannafelag.

AT P. M. Dam á tingið segði, at sitandi landsstýri hevði gjørt seg sekan í tilikun, at tað átti at verða sett fyri og dømt av einum ríkisrætti.

AT lögmaður nú aftur er í London heldur enn at sita heima og royna at bjarga fólkinum úr armóðini, ið hann og hansara samgongumenn so hjálparleyst hava ført fólkið í.

AT Th. Petersen undan seinasta vali vali segði, at *hóvudsupphava fólkaflakksins var at reka sambandsmenn úr öllum álitisstörvum her á landi.*

AT landsstýrismenn í samband við uppskotið um at útvega 7. mill. kr. til vegagerð ikki vildu siga tinginum, um hetta skuldi vera lán, *studningur ella teir ætlaðu at biðja danir yvirtaka vegirnar aftur.*

at O. F. Joensen tingmaður í mann-fjöld inni á Sjómannsheiminum hevur sagt: *»Eg dugi ikki at fata, hví nakar fiskimaður velur okkum ultrakonservatívu sambandsmenn á ting, heldur enn at velja Petur Mohr Dam og hansara politikk.«*

AT landsstýrið við afturhaldsflokkunum aftanfyrir seg hava givið upp fyri »bad jobb«.

AT teir hava hyrt til viks stórmál, sum fiskimenn hava lagt inn um fiskag og sildasölur, eins og mál um lönjavn- ing og forskotsrindan.

AT teir hava hætt sær at fara heim tvaer reisir í ár uttan at gera naka til avgerðar í hesum málum

AT teir hava hætt sær at fara heim og lata málið um endurnýggjan av okkara fiskiflota liggja óviðgjört á hyllini

AT teir ikki tordu at fara til vals og lata fólkið tala og døma, um teir skuldu sleppa at halda áfram við at koyra alt okkara samfelag upp í ein elebita.

AT teir gera hetta hóast teir á opn um tingi hava viðgingið:

week-END . . .

— Alt umskiftist . . . fyrr var tað dóttur-in, ið var heilt fjákut av dukkum og sonur-in hevði bestan hug á hermonnum. Nú er tað beint tvørturímóti.

Ja, víst er hann góður handilsmaður. Til fólki, sum ikki tíma upp um morgnarnar selur hann vekjaklokkur sum ikki ringja.

Familjan var á veg úr kirkjuni. Hatta var ein vánalig prædika, helt pápin. Ja, og organisurin var eiðsörur at spæla, helt mamman.

Sangurin var av tí aldra ringasta, legði dótturin afturat.

Ná, helt hin líti sonurin, eg helt tað vera sjálsamt, so bíligt tað var. Pápi læt ikki meira enn 25 oyru fyri alt.

Ein eldri kona kom inn í bussin. Ein smádrongur reisti seg og beyð henni at sita.

Takk, mín vinur, tað eru ikki mong sum tú nú á døgum.

Nei, tað var tað, at útsjónd tygara fall mær so væl.

Tú meinar tó ikki, at eg eri so vökur, helt konan smálennandi.

Ná, nei, men tað var tí, at tygum eru so meinlik hundinum hjá mær.

Ein genta kom inn á apotekið og bað um fyri 25 oyru í radium.

Fyri 25 oyru í radium, helt apotekarin undrandi. Min líti vinur, radium kostar 300.000 kr. grammíð.

Tað ger einki. Eg skal bert hava fyri 25 oyru.

Tað er ein veikleiki at elska, og tað er veikleiki á ein annan hátt at halda uppát at elska.

Kærlíkin er einki sárfótt túsindheini, ið skriður frá manni til kvinnu uttan dagliga føði og uggan. Tað finnast enn eingir kærlíkspillarar ella vitaminir av sana slag. Kærlíkin krevur bardaga, einsog alt annað í lívinum. Kærlíki, friður og frælsi mugu vinnast av nýggjum hvønn dag. Annars missa vit alt. Hjúðarbandið er so sanniliga eingin ellisrenta.

Veist tú?

at fyrsta fólkateljing í Danmark var í 1769, og at tað tá í Danmark vóru: 397.560 kvinnur og 400.024 menn men í 1950:

2.110.800 kvinnur og 2.142.700 menn ella 32.000 kvinnur til avlops.

at tað í árunum

1841—50 doyðu 139 av 1000 börnum áðrenn ársgomul;

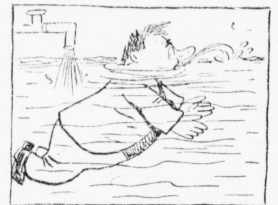
1901—10 doyðu 111 av 1000 börnum áðrenn ársgomul;

1936 doyðu 67 av 1000 börnum áðrenn ársgomul;

1943 doyðu 45 av 1000 börnum áðrenn ársgomul;

1948 doyðu 35 av 1000 börnum áðrenn ársgomul.

at árliga fólkaøkkingin í Danmark er 50 túsund íbúgar.

I Tinganesi er eingin botnur. Vit sökka — vit sökka! Koyrið Løgtingið heim, tí eingin vón er um nakra bjarging.

Nú ið tað nærkast móti vali, eru sambandsmenn farnir at pumpa fólkaflakksbasillurnar upp úr sær aftur.

monnum og fólkaflakksmonnum samvið tingsins samtykt.

AT fólkaflakksmenn sótu og drupu menn — mynduliga tala — stungu vatt í oyri, tá ið P. M. Dam kravdi tingið at stilla lögmanni ein fyri ein ríkisrætt fyri at hava handlað í stríð við tingsins samtykt.

AT fólkaflakksmenn sótu og dripti hövur uttan at siga eitt orð, tá ið hetta krav og henda ákæra varð sett fram móti lögmanninum.

Fólkatingsmennirnir P. M. Dam og Jóhan Poulsen fara niður nú í miðjun mánaðinum.

VIT LATA VÖRUR

(allar vanligar húshaldsvörur) í býti fyri

Skin, skipstroyggjur og aðrar føroyskar útflutningsvörur

Vit senda vörur runt í Tórshavn hvønn dag og eisini til fólk úti á bygd.

NIELS MORTENSEN, Tórsgöta 11. — Telf. 2366.